Oljupeningurin skal í ein serstakan grunn

Um føroyingar fara at vinna nógvan pening í eini oljuvinnu, so skal hesin ikki í nakran búskapargrunn, so sum hvítabók leggur upp til, sigur Eyðun Elttør, oljumálaráðharri

LEIF LAADAL (ABERDEEN)

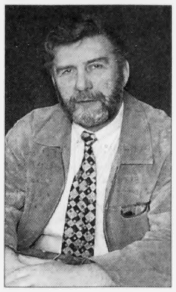

Áhugin fyri oljuni, sum møguliga fer at verða pumpað upp úr føroysku undirgrundini, er stórur. Avkastið av eini komandi oljuvinnu skal verða við til at tippa tað hol, sum føroyski búskapurin møguliga fer at uppliva, tá ið blokkstuðulin er burturi.

Hvítabók tosar um oljupening, sum verður lagdur í ein búðskapargrunn saman við øðrum inntøkum og avkastið av møguligari avtalu við danir.

Oljumálaráðharrin, Eyðun Elttør, er ikki samdur við búskaparfrøðingarnar, sum hava skrivað fíggjarliga partin av hvítubók.

– Eitt møguligt avkast frá oljuni skal ikki í nakran búskapargrunn, sigur Eyðun Elttør, oljumálaráðharri

– Hesir tosa um, at avkastið frá oljuvinnuni skal í eina felags búskapargrunn, men stendur tað til mín, so skulu oljupengarnir í ein serstakan oljugrunn, sigur Eyðun Elttør.

Til fram fyri vinnuna

Orsøkin til, at Eyðun Elttør heldur vil hava ein serstakan oljugrunn, sum tann, ið normenn hava, er tann, at ein partur av peninginum frá oljuni á hendan hátt kann koma vinnuni til góðar. Sjálvandi skal allur peningurin ikki brúkast aftur av vinnuni ella av føroysku oljumyndugleikunum, men tað er stórur munur á at oysa peningin allan sum hann er í ein búskapargrunn og so hava ein serstakan oljugrunn, heldur oljumálaráðharrin.

– Um peningurin verður koyrdur í ein oljugrunn, heldur enn eina felags pulju, so kann avkastið frá oljuni stýrast betur, sigur Eyðun Elttør.

Við hesum sipar oljumálaráðharrin til norska frymilin, sum við einum serstøkum oljugrunni, skapar javnstøðu ella stabilitet í vinnuna.

Havnin og Aberdeen undirskrivað vinarbýaravtalu

Mikudagin undirskrivaðu borgarstjórin í Aberdeen og borgarstjórin í Havn eina vinarbýaravtalu, ella tað sum skotar rópa: eina avtalu um forstáilsi

LEIF LAADAL (ABERDEEN)

Leivur Hansen er ein av teimum mongu kommunalu umboðum úr Føroyum, sum er á oljuframsýningini »Offshore Europe 99«. Sjálvt um Tórshavn ikki sløir um seg við vinarbýaravtalum, so kom ein í hús, næstseinasta framsýningardagin.

Á básinum hjá býráðnum í Aberdeen, skrivaðu Leivur Hansen og borgarstjórin í Aberdeen, Margaret Smith undir vinarbýaravtaluna.

Oljuvinarbýir

Eftir at avtalan millim Havnina og største skotska oljubýin, Aberdeen, var undirskrivað, fóru borgarstjórarnir og fylgi teirra oman á ráðhúsið til ein døgurðabita.

Nógv umboð fyri ymiskar føroyskar kommunur hava verið á oljuframsýning hesar dagarnar. Flestu kommunustýrislimirnir eru her fyri at sneyta eitt sindur, sum ein teirra tók til, og annars royna at styrkja um støðuna, tá ið ein oljuútgerðarhavn verður gjørd í Føroyum.

Hvar hendan havn skal liggja, er ikki endalig avgerð tikin um enn, og sakin er í royndu veru eitt sindur fløkt. Fyrst meldaði landsstýrið út, at oljuhavnin skuldi vera á Tvøroyri. Síðani kom melding um, at landsstýrið helst ikki vildi blanda seg uppí, tá ið avgerð skuldi takast um, hvar oljuhavnin skal liggja.

Landsstýrið upp í aftur

Nú sær ikki mætari út enn, at landsstýrið má upp í aftur leikin, tí kommunurnar standa á høvdinum á hvørjum øðrum fyri at sleppa at hjálpa eini komandi oljuvinnu.

Leivur Hansen, undirskrivaði mikudagin eina oljuvinarbýaravtalu við Aberdeen. Havnin er ikki von at sløða um seg við vinarbýaraavtalum, men nú oljuævintýrið er við at byrja, er vent í holuni

Vandi er tí fyri, at kommunurnar brúka alt ov nógvan pening til fyrireikingar uppá eina útgerðarhavn, sum kanska ongantíð kemur til teirra kommunu.

Hvat landsstýrið ætlar at gera, vildi oljumálaráðharrin einki siga um, men hann viðgekk, at tað var ein óheppin støða, um alt ov nógvar kommunur fóru at rigga til.

Skálafjørðurin ella Tvøroyri

Í sambandi við útgerðarhavnir, hevur mest verið prátað um Skálafjørðin ella Tvøroyri. Nú Tórshavn hevur undirskrivað eina oljuvinarbýaravtalu við Aberdeen, kann tað væl hugsast, at upp aftur størri orka fer at verða brúkt til at fáa oljuútgerðarhavnina til Sunds.

Á framsýningini í Aberdeen er eisini tað felag, sum bjóðar seg fram at skipa Sund sum oljuhavn. ASCO Føroyar eitur tað, og eru tað skipasmiðurnar hjá Poul Mohr, sum saman við altjóða ASCO felagnum reka ASCO Føroyar.

Havnin er sostatt við eitt vorðin ein álvarsligur kappingarneyti hjá hinum kommununum, sum liggja fram við fyri at fáa útgerðarhavnina.

CHANEL

Eggjandi litir. Lokkandi parfumur.
Húðrøkt, ið livir upp til tað, tú væntar.

Kom inn og sigg spennandi Chanel-røðina

matas

HEILSA
SMS • Postboks 1017
TEL 314888

Kristiliga sangkórið byrjar aftur

Týsdagin 14. september byrjar Kristiliga Sangkórið aftur at syngja. Vant verður klokkan 20 í KFUM. Tað er Hanus Joensen, sum stjórnar kórinum. Hann sigur, at umframt sálmar og sangir, verður eisini okkurt norðurlendskt tilfar á skránni. (Myndin stavar frá eini úttanlandsferð)

Krevur 1 mió. kr. fyri at hava flutt bumbuna

Gunleif Midjord í Lopra krevur 1 mió. krónur frá Færøernes Kommando fyri at hava flutt bumbuna í Vági frá bygdini til grótbrotið í Porkeri. Færøernes Kommando tekur hetta sum skemt, og biður hann koma við eini ordiligari rokning

FRANTS JENSEN

Menn bæði frá Færøernes Kommando og fólk í Vági standa uttan um bumbuna, sum varð funnin omanfyri Marknaroyri í Vági 14. juli, og sum Gunleif í lastbili sínum flutti til grótbrotið í Porkeri dagin eftir

Mynd: Sigmundur Olsen

– Eg meini hatta í álvara og ætli mær ikki at bakka, sigur Gunleif Midjord.

Eftir at hann við lastbili sínum hevði flutt bumbuna, sendi hann eina rokning til Færøernes Kommando áljóðandi 1,25 mió. krónur (MVG íroknað).

– Eg setti hesa upphæddina á fyrst og fremst, tí at tað er ein so stórur vandi við at flyta eina tilíka bumbu. Øll onnur fólk í økinum, har eg koyrdi fram við, vórðu jú flutt minst 600 metrar burtur. Teir søgdu eisini við meg, at tað var vandafult, og at okkurt kundi henda, sigur Gunleif.

Gunleif metir sostatt ikki, at tað er ein ov høg rokning, hann hevur sent Færøernes Kommando.

Men teir á Færøernes Kommando vilja als ikki rinda hesa upphæddina.

– Vit sendu 1. august bræv aftur til Gunleif, har vit játta, at vit hava móttikið rokningina frá honum, men at vit ikki vilja gjalda. Vit biðja hann ístaðin koma við eini rættiligari rokning, sigur Peter Gram, stjóri fyri fyrisitingini (administration sjef) hjá Færøernes Kommando.

Teir síggja nevnliga heilt øðrvísi upp á málið.

Egin ábyrgd

– Vit bóðu Gunleif um, at okkara bumbumaður skuldi koyra lastbilin frá Vági til grótbrotið, men tað vildi hann ikki, tí hann meinti, tað var hann, sum kendi bilin best og var tann rætti at koyra.

Í frágreiðingini, sum er gjørd um málið, stendur eisini, at Færøernes Kommando gjørdi tað greitt fyri Gunleif, at tað var upp á egna ábyrgd, at hann koyrdi, og at teir ikki høvdu nakra endurgjaldsskyldu.

Men hesum er Gunleif ikki samdur við teimum í. Sambært honum varð einki sagt um hetta. Sagt verður eisini í frágreiðing, at Jacob Vestergaard, løgreglumaður eisini var hjástaddur, tá ið Gunleif fekk hetta at vita.

– Hann var á staðnum, men einar 30 metrar burturi, og kann ikki hava hoyrt nógv av tí, sum varð sagt , sigur Gunleif.

Gunleif er tó samdur við teir um, at hann skal hava sagt, »at um hansara tíð var komin, ja, so var hon komin«.

– Vit halda tað verða løgið, at førarin fyrst tók alt upp á egna risiko, men nú aftaná setir fram pengaligt krav, tí hann var í so stórum vanda undir flutninginum, sigur Peter.

Færøernes Kommando fáa nú egnan kranabil, men tað høvdu teir ikki, tá ið bumban í Vági skuldi flytast, og vóru tí noyddir at leiga bil.

Í fyrsta giri

Gunleif sær øðrvísi upp á, hvussu alt er farið fram.

– Eg var staddur í Sumba, tá ið ringt var til mín um at koma at flyta bumbuna. Eg segði ja, og var har ein hálvan tíma seinni. Tá ið teir søgdu mær, at hetta kundi verða vandamikið, hugsaði eg, at eg ikki skuldi siga nei, tí eg hevði jú lovað tað áðrenn. Eg hugsaði ikki tá beinavegin, hvussu vandamikið hetta kundi verða, men aftaná havi eg hugsað um hetta, sigur Gunleif.

Tann fyrsta náttin gjørdist eitt sindur av eini marru. Hann fór í song á midnátt, men longu klokkan trý var hann uppi aftur og fekk ikki sovið meir tá náttina.

– Hugsa tær, hvussu familjan skuldi klára seg aftaná, um okkurt hendi mær undir flutninginum. Hvat skuldu tey havt at liva av, spyr Gunleif.

Alt arbeiðið hjá Gunleifi tók tríggjar tímar. Hann hevði seks tons av barlast í lastuni, og tveir frá Færøernes Kommando hjálptu honum at fáa bumbuna upp í bilin og spenna hana fasta.

Av trygdarorsøkum, sum teir altíð taka, varð alt fólkið á leiðini flutt burtur, og politíbilar koyrdu 500 metrar frammanfyri og aftanfyri lastbilin.

– Eg koyrdi í fyrsta giri inni í bygdini, og ikki fyrr enn eg kom út úr bygdini, setti eg í annað gir. Alt livandi varð ført burtur. Tað einasta, sum var í nærheitini, vóru kanska onkrir seyðir, sigur Gunleif.

Sakførari upp í leikin

Sjálvt um Gunleif hevur fingið bræv aftur frá Færøernes Kommando, har teir biðja hann koma við eini nýggjari rokning, hevur hann ikki gjørt nakað við hetta enn.

– Tá ið eg fái eina rokning sendandi, sendi eg hana ikki aftur til viðkomandi, sum eg havi fingið hana frá. Eg gjaldi hana, sigur Gunleif.

Gunleif ætlar nú at fáa sakførara upp í leikin, sum kann hjálpa honum at fáa fatur á pengunum. Færøernes Kommando vil hinvegin ikki gjalda honum meir enn tað, sum er vanligt, tað vil í hesum førinum siga fyri eitt arbeiði, sum tók tríggjar tímar at gera.